Maandag, 9 November 1942 — DAGBLAD — 59ste Jaargang, No. 3749

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit blad verschijnt dagelijks (behalve 's Zondags)
Abonnementsprijs voor het Gebiedsdeel
ƒ 1.50 per maand [Aruba ƒ 2.—] bij vooruitbetaling.
Afzonderlijke nummers ƒ 0.10.

Adm.: Tel., 1550. Redactie Tel. 1858.
Hoofdredacteur: Dr. JOH. HARTOG
Spreekuur van de Redactie 16—18 uur.
Bureaux: Conscientiesteeg 27—29.
Adres: Postbus 80, Willemstad.
Uitgeefster: Paulus-drukkerij.

Kantoor Verenigde Staten: M. D. BROMBERG & Asso. Inc.
19 to 25 West 44th Street, New York N. Y.
Kantoor voor Redactie en Administratie Aruba:
J. E. CROES, Postbus 14, Nassaustraat, Oranjestad, Telef. 38

Geallieerden invaderen Frans Noord-Afrika.

Algiers tekent bereids wapenstilstand.

Felle gevechten in Marokko.

Generaal Eisenhower Leider van alle offensieven tegen Duitsland.

DE GEBEURTENISSEN TIJDENS HET WEEKEINDE.

Kort overzicht.

In de vroege morgen van Zondag hebben Noordamerikaanse troepen landingen gedaan op talrijke punten aan de kust van Frans Noord-Afrika. Noordamerikaanse troepen, de Noordamerikaanse Marine en de Noordamerikaanse luchtmacht namen deel aan de operaties, hierbij gesteund door de Britse vloot en de Royal Airforce. De troepen staan onder het bevel van Generaal Dwight D. Eisenhower, tot voor kort Opperbevelhebber van de Noordamerikaanse strijdkrachten in het Europese krijgstoneel. De Generaal heeft een proclamatie gericht tot de bevolking van Frans Noord-Afrika met instructies hoe zij zich moet gedragen en medewerken met de Geallieerde strijdkrachten. De Generaal verklaarde, dat een aanval op de Franse gebieden nodig was om een invasie van de As te voorkomen en om de Duitse en Italiaanse strijdkrachten uit Noord-Afrika te verdrijven. Hij gaf opdracht aan de Franse vliegtuigen om niet op te stijgen, aan de schepen om de havens niet te verlaten en ook om de schepen niet tot zinken te brengen.

President Rosevelt heeft in het Frans een rede gehouden tot het volk van Frankrijk waarin hij verklaarde, dat een aanvang is gemaakt met de strijd der bevrijding.

De President legde uit, dat de operatie nodig was en vroeg de medewerking van het Franse volk. De President zeide te spreken als iemand die in 1918 samen met de Fransen had gevochten tegen de Duitsers en eindigde zijn rede met de woorden: „Vive la France éternelle".

De Britse en Noordamerikaanse Regering hebben ook een gezamenlijke verklaring uitgegeven waarin zij verklaarden, dat dit nog niet het tweede front is, doch dat deze nog zal komen zoals plechtig beloofd werd. Men deed een beroep op het Franse volk om paraat te zijn. Ook zeide men, dat de Franse gebieden na de oorlog zullen worden ontruimd. Tevens gaf de Britse Regering een verkaring uit door middel van den Britsen Secretaris van Buitenlandse Zaken, Anthony Eden, waarin aan Spanje en Portugal werd verzekerd, dat hun gebieden niet zullen worden aangetast.

De Franse Generaal Henri Giraud die op zulk een wonderbaarlijke wijze uit de Königsteingevangenis in Duitsland wist te ontvluchten, bevind zich met de Geallieerde troepen in Noord-Afrika. Hij richtte een boodschap tot het Franse koloniale leger om zich bij de Geallieerden aan te sluiten in de strijd tegen de As. Giraud zal de troepen aanvoeren, die zich bij de Geallieerden aansluiten.

Noordamerikaanse Vliegende Forten deden bij daglicht een hevige aanval op de Duitse duikbotenbasis te Brest. Vliegtuigen van de Royal Airforce vielen voor de tweede achtereenvolgende nacht de Italiaanse havenstad Genua aan. Het was de hevigste aanval, die in deze oorlog op Italië uitgevoerd werd en viel samen met de landingen van Noordamerikaanse troepen in Frans Noord-Afrika.

Intussen rukte het leger van Generaal Montgomery op en naderde de Libyse grens.

Rommel is in volle terugtocht en men schat de troepen, die hij nog te zijner beschikking heeft, op een 20.000 man.

De Russen houden overal stand en in Stalingrad veroverden zij twee Duitse steunpunten, terwijl zij de nazis uit verschillende gebouwen de stad verdreven. Bij Naltsjik voeren zij „actieve operaties", waarmede de Russen gewoonlijk offensieve operaties bedoelen.

In de Stille Zuidzee hebben de Geallieerden onder commando van Generaal MacArthur een beperkt offensief ondernomen op Nieuw Guinea. In de afgelopen maand hebben transportvliegtuigen Noordamerikaanse troepen door de lucht aangevoerd naar bepaalde punten in het midden van het schiereiland Papoea en ook nabij de Noordkust van Nieuw Guinea.

Alzo zijn de Japanners ingesloten in een smal kustgebied nabij hun basis te Buna. De Geallieerde troepen hebben voorts een eilandje bezet ten Noorden van het Oostelijke punt van Nieuw Guinea.

OORLOGSCOMMUNIQUÉ VAN WASHINGTON.

Het Noordamerikaanse Departement van Oorlog maakte het volgende bekend:

De troepen, die bezig zijn met de bevrijding van Noord-Afrika uit de bedreiging van een overheersing door de as, staan onder het verenigd commando van den Noordamerikaansen Officier Luitenant Generaal Dwight D. Eisenhower. Enkele maanden geleden werd een Geallieerd Hoofdkwartier in Londen gevestigd volgens de aanwijzing van het Gecombineerde Comité van Stafhoofden in Washington. Generaal Eisenhower werd benoemd tot Opperbevelhebber van de Geallieerde strijdmacht en een staf van Britse en Noordamerikaanse officieren werd uitgekozen.

Toen de bedreiging van een invasie van de as in Noord-Afrika toenam begon Generaal Eisenhower met zijn staf plannen te maken voor de operatie, welke thans gaande is. Dit verenigd commando omvat alle land-, zee- en luchtstrijdkrachten — Britse zowel als Noordamerikaanse — in het Europese krijgstoneel.

De vestiging van een Hoofdkwartier der Geallieerde strijdkrachten heeft het begin van de offensieve phase van de oorlog der Verenigde Landen gemerkt.

Het Verenigde Commando in dit krijgstoneel is lang bepleit door Britse en Amerikaanse leiders. Dat dit commando reeds enige tijd een werkelijkheid is geweest kon niet publiek worden gemaakt vóór het begin van de huidige operatie" (Washington, (AP) 8.11).

COMMUNIQUÉ VAN VICHY.

Een communiqué van Vichy luidt als volgt: „Volgens berichten van hedenmorgen zijn hedenmorgen om 7.30 uur landingen uitgevoerd door Amerikaanse en Britse schepen te Algiers en in de omstreken van Algiers. Vele van deze aanvallen zijn afgeslagen, in het biezonder in de haven van Algiers en bij de Admiraliteit. Op andere punten zijn de aanvallers erin geslaagd houvast te verkrijgen. De situatie is ernstig. Het schijnt, dat massa-landingen in voorbereiding zijn. Gemeld wordt, dat een Degaullistische opstand in Marokko gefaald heeft. In het gebied van de haven van Oran werd een aanval gedaan en 2 Engelse of Amerikaanse kanonneerboten werden tot zinken gebracht. Gevangenen werden gemaakt ter rechter- en linkerzijde van Oran.

Arzew is grotendeels bezet en de situatie is verward. Ten Westen van Oran hadden landingen plaats nabij Segale, Bousfer is bezet. Troepen van Oran zijn onderweg om een tegenaanval te doen ten Oosten en Westen van de basis. In Tunis heeft tot nu toe geen aanval plaats gehad behalve een bom, die op een vliegveld viel. Tenslotte is in Marokko een grote landing uitgevoerd te Safi. Een grote aanval wordt gemeld op Sedhala en een Commando-aanval te Media" (Vichy, (AP) 8.11).

STAAT VAN BELEG AFGEKONDIGD.

De Duitse radio zond een bericht van Vichy uit, volgens welk officieel zou zijn bekendgemaakt, dat Generaal Auguste Nogues, de Gouverneur Generaal van Frans Maroko, de algehele macht in handen genomen heeft en de staat van beleg over de gehele Afrikaanse kolonie heeft afgekondigd. (New, York, (AP) 8.11).

Het nieuws van vandaag.

De Franse gebieden in Afrika alleen zijn veel en veel groter dan de totale oppervlakte van Europa, met inbegrip van Rusland. Mensen wonen er bijna niet, alles is woestijn. Frans Marokko, 12 maal zo groot als Nederland, telt 5 millioen inwoners. Daarnaast ligt Algerië of Algerije (wel te onderscheiden van Algiers, hetwelk de hoofdstad is), bijna 3 millioen vierkante kilometer woestijn (Nederlands oppervlakte is slechts 35.000 km.²) met nog geen 6 millioen mensen. Tunis, reeds van strategisch belang in de tijd van de Carthagers en de Punische oorlogen, telt 2½ millioen inwoners. Deze enorme gebieden worden in het Zuiden geflankeerd door het grootste woestijngebied ter wereld, de Sahara, Frans West-Afrika geheten, bijkans 5 millioen vierkante kilometer met 15 millioen mensen.

Dit is alles Vichy-gezind. Het eveneens grote Frans-Æquatoriaal Afrika, het gloeiende zwoel-vochtige naar de evenaar genoemde gebied van ruim 2.000.000 vierkante kilometer, met 3 millioen woestijn- en bosbewoners, houdt het met De Gaulle. In het overzicht op deze voorpagina wordt beschreven, hoe thans het geallieerde offensief onder Eisenhower losgebarsten is. Hitler was zo verrast, dat hij in een redevoering zeide zeker te zijn van eer overwinning, maar „ik zal niet doen zoals de Keizer en Duitsland verlaten". De vijand werd reeds uit Egypte gejaagd. Van Rommels leger van 140.000 man zijn er nog een 20000 over. Naar men zegt, zijn 90000 Italianen al krijgsgevangen gemaakt en de berichten verhalen, hoe 3 generale staven „en complet" ingerekend werden, hoe de uitgehongerde Italianen aandrommen en „ik eerst" roepen als het erom gaat om ingerekend te worden en zodoende in plaats van de karige centesimi een rijke krijgsgevangenensoldij in Engelse Ponden te krijgen.

Duitsland wordt omsingeld. In Frans Marokko, aanvankelijk in de 16 eeuw door Spanje bezet, later een zeeroverstaat, waar de Geallieerde Brits-Nederlandse Vloot toen al tegen optrad, sedert 1904 aan Frankrijk behorend, bakermat van de zg. Marokkaanse quaestie omdat de Duitse keizer van de toekenning van Marokko aan Frankrijk niets moest hebben en zoals men zich herinnert de oorlogsboot „Panter" naar Agadir zond, een conflict dat later bijgelegd werd, waarna Marokko zich ten volle tot een Franse kolonie ontwikkelde, is thans reeds bijna in Geallieerde handen. Langs Afrika's Noordkust wordt nog gevochten, Algiers heeft al een wapenstilstand getekend.

Behalve dat de Duitse heirscharen in Noord-Afrika thans in twee zijden belaagd en bestookt worden, is de actie van groot belang voor Dakar, Monrovia, en andere oversteekpunten aan de Afrikaanse kust. Het is bekend, dat Duitsland werkte aan de vestiging van bases daar, dat Vichy zijn schepen overgaf, dat een woestijntrein aangelegd werd van Oran, dwars door de Sahara, naar Timbuktu, en vandaar naar Dakar en Zuidwaarts naar Abidjan aan de Ivoorkust (ook Vichy-gezind).

In het geallieerde Suriname zijn weer nieuwe Noordamerikanen aangekomen, kennelijk met het oog op het Vichy-gezinde Guyana ernaast.

De wereld is paraat. Het winteroffensief tegen de door hitte en regen uitgeputte Duitsers en onvechtlustige Italianen in Noord-Afrika is losgebarsten; bij de Wolga vriezen de Duitsers vast, de Balkan is in open révolte, West-Europa wacht slechts op het sein. MacArthur zet een nieuw offensief in op Nieuw-Guinea. Zacht zwelt het reeds aan: Daar gáán de Nazies!

DWIGHT DAVID EISENHOWER.

(bij gebrek aan een foto)

In 1889 werd Dwight David Eisenhower in Texas geboren.

„Ike", zoals de bijna kale kolonel genoemd wordt, is dus 51 jaar oud. Hij diende in Wereldoorlog I en later onder MacArthur. Sedert Juli jongstleden is hij in Europa.

Eisenhower bezocht de militaire academie „West Point", en verliet die in 1915. Bij de intrede van de Verenigde Staten in Wereldoorlog I in 1918 werd hij Luitenant-Kolonel en toen hij de overwinning bevochten had, diende hij in verschillende functies. In 1935 kwam hij onder MacArthur op de Philippijnen, waar zijn naam voor goed gevestigd werd. Verleden jaar voor de intrede van de Verenigde Staten in de oorlog leidde hij de manoeuvres in Louisiana als Hoofd van de generale staf. Daarna kwam hij in Washington. In Juli van dit jaar ging hij naar Engeland waar hij chef werd van alle strijdkrachten der Verenigde Staten op het gehele Europese krijgstoneel. Thans is dit uitgebreid tot het bevel over alle geallieerde strijdkrachten aldaar.

ARZEW EN BOUSFER BEZET.

De Vichy-Regering maakte bekend, dat Noordamerikaanse strijdkrachten Arzew en Bousfer bezet hebben in het gebied van Oran en Algiers in Frans Noord-Afrika en Sefi aan de Atlantische kust van Marokko. Een Degaullistische opstand in Marokko zou echter zijn onderdrukt (Vichy, (AP) 8.11).

SCHIETPARTIJEN IN ALGIERS.

Kort vóór 11 uur werd in een onofficieel telefoonbericht uit Algiers gezegd, dat het geluid van schieten kon worden gehoord uit het centrum van de stad, hoewel geen biezonderheden aangaande de gevechten beschikbaar waren. Gemeld wordt, dat de stad kalm is (Vichy, (AP) 8.11).

RABAT GEBOMBARDEERD.

Het Britse nieuwsagentschap meldde, dat deze boodschap werd onderschept van Casablanca naar Algiers: „Rabat werd heftig aangevallen door vliegtuigen. Er wordt weerstand geboden." Gemeld wordt, dat het luchtalarm gedurende de morgen te Algiers klonk, doch dat er weinig luchtactiviteit gerapporteerd wordt.

Een bericht zeide: „Bij het krieken van de dageraad kwam alles in Algiers tot leven als op elke andere Zondag. Het geluid van schietpartijen en machinegeweervuur kwam steeds nader, doch de inwoners bleven kalm. Op de straten ijlde een aantal gemotoriseerde troepen voorbij. De transport-diensten kwamen tot stilstand doch om 9 uur werden de telefoon- en telegraaf-verbindingen hersteld. Later in de morgen kon het geluid van vuren op grote afstand worden gehoord en strategische punten in de stad waren voor het verkeer gesloten." (Londen, (AP) 8.11).

AANVAL OP VLIEGTUIGEN-BASIS.

Radio Vichy zeide, dat de kustbatterijen van Algiers het vuur openden op een Noordamerikaanse torpedojager, welke troepen aan land had gezet om een basis voor watervliegtuigen en een electrisch krachtstation aan te vallen. (Londen, (AP) 8.11).

LANDING BIJ CASABLANCA AFGESLAGEN?

De Spaanse radio meldde, dat Noordamerikaanse troepen zijn belet landingen uit te voeren te Casablanca in Frans Marokko en dat 3 Noordamerikaanse oorlogsschepen werden beschadigd nabij die Atlantische haven (Madrid, (AP) 8.11).

CASABLANCA GEBOMBARDEERD.

Radio Berlijn zeide in een bericht uit Vichy, dat Casablanca hevig is gebombardeerd (Berlijn, (AP) 8.11).

FRANSE VERSTERKINGEN IN MAROKKO AANGEKOMEN.

De radio van Vichy zeide, dat versterkingen in de nacht aankawmen om de verdediging van Marokko te steunen, waar „de vijand overal wordt tegengehouden door de plaatselijke strijdkrachten" (Londen, (AP) 9.11).

De afgelopen Week.

Duitsland door omsingeling bedreigd door Geallieerde offensieven in Noord Afrika.

Het Voorspel tot de gebeurtenissen van dit Week-einde.

Toen wij ons overzicht van de vorige week schreven, dat het misschien nog een week zou duren alvorens kon worden gezien of het Geallieerde offensief in Egypte doorslaand succes zou hebben, had het achtste leger onder Luitenant Generaal Bernhard Law Montgomery nauwelijks de grote aanval geopend. Biezonderheden over de reusachtige tankslag, welke toen begonnen was, waren nog niet binnen. De aanwijzingen, die toen evenwel bestonden hadden de grootste verwachtingen doen ontstaan.

Want toen het Geallieerde Hoofdkwartier in Caïro 11 dagen tevoren bekend maakte, dat een offensief ondernomen was tegen de legers van de As, was er in feite nog niet veel voorgevallen. De Britse tanks waren nog niet in de strijd geworpen en het voetvolk was slechts bezig een doortocht te forceren door de vijandelijke mijnenvelden. Spoedig daarop bleek, dat de troepen van de As niet meer in staat waren hun vooruitgeschoven stellingen te behouden vanwege de activiteit, die het Geallieerde voetvolk aan de dag legde. Verder had de Geallieerde luchtmacht zulk een verschrikkelijke aanval geopend op de vijandelijke strijdkrachten, dat daaruit kon worden opgemaakt, dat eigenlijk het voorspel gaande was van de grote operatie, waarover wij in de afgelopen week gehoord hebben.

De ontruiming van de linie bij El Alamein door de Asstrijdkrachten begon in de Noordelijke sector, welke een week lang had gestaan onder het gordijnvuur van het Britse grof geschut, dat zo hevig was, dat het Duitsers schokte, die tevoren in Rusland gediend hadden. Langzamerhand namen de aanvallen van de Britse grondstrijdkrachten toe tot ook de pantserdivisies volkomen door de openingen in de mijnenvelden gewrongen waren. Want de Britten hadden wel gezien, dat het al te gewaagd was direct een aanval te openen met de pantserstrijdkrachten, toen Rommel eind-Augustus met zijn tanks en pantserwagens in de Britse mijnenvelden geraakte bij zijn poging om met een nieuwe aanval Alexandrië te bereiken.

De Britse pantserstrijdkrachten gingen evenwel eerst tot de grote aanval over nadat zij zich door de openingen in de mijnenvelden hadden begeven en sloegen vervolgens toe in het midden van de 65 kilometer lange linie tussen de Middellandse Zee en de Qattarra-inzinking. In antwoord hierop wierpen de Duitsers en Italianen een verdediging op met hun kanonnen en tegelijkertijd begon het vijandelijke voetvolk te tasten naar het Geallieerde voetvolk tot plotseling de kleine Geallieerde gevechtspatrouilles werden vervangen door krachtige aanvalstroepen. De afstraffing, die toen aan de vijandelijke infanterie werd toegediend, was zo hevig, dat deze geheel verzwakte en niet meer in staat was de pantserstrijdkrachten van het Asleger voldoende te steunen, zodat deze toen werden blootgesteld aan de gecombineerde aanvallen van de Geallieerden. Hoe deze slag verlopen is werd in biezonderheden verteld in de berichten van de afgelopen week. De gehele positie van de As in Noord-Afrika en rond de Middellandse Zee werd in gevaar gebracht en uit alles bleek, dat de Britten vast van plan waren in de komende winter de volledige beheersing te hebben over de Middellandse Zee.

President Ismet Inönu van Turkije, die een week geleden verklaarde, dat een aanval op zijn land elk ogenblik verwacht kon worden, kon hiermede weer wat rustiger ademen en terugdenken aan hetgeen Wendell Willkie hem bij zijn bezoek aan Ankara had gezegd: namelijk dat Rommel „geen kans" had.

Rond Gibraltar.

De As was intussen steeds ongeruster geworden, niet slechts door Rommels catastrophe in Egypte, doch ook door de Geallieerde bewegingen ten Zuiden en Westen van Libye. Herhaaldelijk sprak Radio Berlijn over een samentrekking van oorlogs- en transportschepen der Verenigde Landen te Gibraltar, welke concentratie men maar even op 125 bodems schatte. Vroegere berichten van de As hadden verteld, dat Noordamerikaanse troepen Gibraltar hadden bereikt. Radio Parijs zeide, dat nieuwe eskaders van de Royal Airforce te Gibraltar waren aangekomen en enkele nachten braken radio-stations in onbezet Frankrijk hun uitzendingen af — waarschijnlijk voor vliegtuigen — zonder dat Londen de volgende dag iets meldde over een aanval op Europa.

Verder werd gemeld, dat Geallieerde strijdkrachten zich bevonden ergens ten Zuiden van Tripoli, de Libyse hoofdstad. Tenslotte merkte men nog de aanwezigheid op van Strijdende Franse troepen bij de Kufra-base op 650 kilometer ten Zuiden van Derna in Oostelijk Libye.

Uit de gebeurtenissen, die tijdens het weekeinde hebben plaats gehad, bleek, dat de vrees van de As gegrond was. Want met de landing van Noordamerikaanse troepen in Frans Noord-Afrika werd Libye tussen twee vuren geplaatst en zou Erwin Rommel, zelfs indien hij erin zou slagen met de armzalige overblijfselen van zijn Afrika Corps zich terug te trekken, in de rug kunnen worden aangevallen door de Noordamerikanen. De berichten spraken nog niet van een Geallieerde opmars uit het Zuiden en hoewel het bekend is, dat Strijdende Fransen zich ergens in de woestijn ophouden, zou zulk een opmars misschien niet eens meer nodig zijn. En ingeval van een Noordamerikaanse aanval op de Westelijke gebieden van Libye zou het evenmin nodig zijn voor het leger van Generaal Alexander om over een afstand van 1600 kilometer op te rukken, helemaal naar Tunis. Doch met dit al is gebleken, dat Gibraltar, eens het symbool van defensieve kracht, thans de rol kreeg van een machtige offensieve basis.

Aanval op Italië te verwachten.

Als de Geallieerden Noord-Afrika geheel bezetten, zal vanzelfsprekend de aanval tegen Italië en overige gebieden van Zuid-Europa worden gericht.

De bezetting van Libye door de Geallieerde troepen zal ontegenzeggelijk met zich mede brengen, dat de Italiaanse vloot zal worden opgespoord en vernietigd, dat Italië en overige gebieden in Zuid-Europa zullen worden gebombardeerd met de daaruit voortspruitende invloed op het Italiaanse moreel **en dat de Geallieerde scheepvaart een kortere route zal krijgen naar het Midden-Oosten met uitsparing van drie-vierden van de afstand rond Kaap de Goede Hoop.**

Meer hulp aan Rusland mogelijk.

Hieruit zou ongetwijfeld weer voortvloeien, dat de hulp aan Rusland kan worden vergroot en dat het materiaal

en de voorraden sneller kunnen worden aangevoerd. Want met al dat de Duitsers erin geslaagd zijn de Noordelijke uitlopers van de Caucasusketen bij Naltsjik te bereiken, hebben zij de aanvoerroute door het Midden-Oosten niet kunnen afsnijden, ja niet eens de scheepvaart op de Caspische Zee doeltreffend kunnen aanvallen met hun lange afstands bommenwerpers.

Neen, de Duitsers zijn er zeker niet in geslaagd de doeleinden van hun zomercampagne 1942 te bereiken en zullen er zeker niet in slagen deze achterstand in de winter in te halen. Alleen het feit, dat de Russen in staat zijn overal tegenaanvallen te doen, met of zonder succes, geeft te kennen, dat zij hiertoe in staat zijn en dat zij nog vrij kunnen opereren. Het grof geschut, dat zij in de Caucasus hebben opgehoopt en waarmede zij er telkens in slagen de Duitse troepen en tanks uiteen te slaan, geeft meer reden om te vertrouwen, dat zij het Caucasusfront tegen alle aanvallen zullen houden.

Het is daarom niet nodig nog meer de nadruk te leggen op de omvang van de Britse overwinning, die in Noord-Afrika behaald is. Het is — zoals Premier Jan Christiaan Smuts van Zuid-Afrika zeide — **zeer waarschijnlijk, dat zij het keerpunt zal blijken te zijn in deze oorlog,** meer nog dan de schitterende strijd van de U.S.A.-strijdkrachten in de Stille Zuidzee. Het zal een overwinning zijn waardoor Duitsland zich in de positie gesteld zal zien, die het altijd zo zeer gevreesd heeft — omsingeld te zijn van alle kanten.

Buitenland.

BOODSCHAP VAN PÉTAIN AAN ROOSEVELT.

De radio van Vichy zeide, dat Pétain een boodschap aan Presdent Roosevelt zond, waarin hij zeide: „Het is met verbazing en droefheid, dat ik vernomen heb van de agressie van Uw troepen tegen Noord-Afrika. Ik heb Uw boodschap gelezen waarin Gij voorwendselen aanvoert, die door niets gerechtvaardigd worden. Frankrijk en zijn eer staan op het spel. Wij worden aangevallen en wij zullen ons verdedigen. Gij geeft aan Uwe vijanden bedoelingen, die in werkelijkheid niet bestaan. Ik verklaarde aan U, dat wij ons Imperium zouden hebben verdedigd in geval van een aanval.

Gij weet ook, dat wij ons zouden hebben verdedigd tegen elke agressie, die gepoogd werd. Gij weet, dat ik mijn woord zou houden. In ons ongeluk konden wij bij de wapenstilstand ons Imperium behouden en Gij zijt het, die, optredende in naam van een natie waaraan wij zovele herinneringen hebben en waarmede wij door zovele banden gebonden zijn, zulk een pijnlijk initatief neemt. Frankrijk en zijn eer staan op het spel. Wij zijn aangevallen. Wij zullen ons verdedigen. Dit is de gegeven order" (Londen, (AP) 8.11).

DE STRIJD IN MAROKKO EN DE REACTIE IN SPANJE.

De laatste berichten uit Marokko gaven toe, dat de Noordamerikanen Safi, ten Zuiden van Casablanca, in bezit hebben, alsmede een houvast bij Media, ten Noorden van Rabat. Men zeide, dat een groot aantal troepentransportschepen manschappen scheen te doen landen bij beide plaatsen (Vichy, (AP) 8.11).

Het Geallieerde Hoofdkwartier zeide, dat Noordamerikaanse „Rangers" (gelijkstaand met de Britse commando's) de landingen van de Noordamerikaanse troepen in Noord-Afrika leiden. Men zeide, dat volgens het plan der operatie, de „rangers" op verschillende strategische punten moesten landen met door de lucht vervoerde troepen, die ter ondersteuning worden aangevoerd (Londen, (AP) 8.11).

Terwijl de Verenigde Staten van Noord-Amerika troepen doen landen op het Franse gedeelte van Marokko werden de Spaanse strijdkrachten opgeroepen in het Spaanse gedeelte van Marokko, dat onder hun protectoraat staat. Spanje heeft dergelijke verwikkelingen in Afrika sedert het uitbreken van de oorlog verwacht en scheen niet verrast te zijn. De Spaanse ochtend-bladen verschenen met koppen over de berichten uit Washington en Londen over het offensief, doch gaven geen commentaar.

Het Spaanse blad „Arriba" evenwel drukte de levensbeschrijving en de foto af van Generaal Eisenhower, den Noordamerikaansen bevelhebber. Met den pro-as gevoelenden Ramón Serrano Suñer uit de Regering, heeft men zich betrekkelijk neutraal gehouden, in tegenstelling met de felle pro-as politiek, die tot dan toe gevolgd is. De nieuwe Spaanse Minister van Buitenlandse Zaken Gomez Jordana, die vroeger ook Hoge Commissaris in Marokko was, heeft van het begin af getracht de beste betrekkingen te onderhouden met de Noordamerikaanse en Britse ambassadeurs. De Spaanse Regering heeft er steeds de nadruk op gelegd, dat het Spaanse rijk groter moest worden. Alle territoriale eisen, met de enige uitzondering van Gibraltar, hadden evenwel betrekking op Frankrijk. De Britse en Noordamerikaanse verzekeringen, dat men geen territoriale ambities koestert in Afrika, werden goed in Madrid ontvangen, waar men zich angstvallig de vraag stelde, of de Spaanse verlangens zouden worden verwezenlijkt temidden van de verwarring, welke is voortgesproten uit het offensief (Madrid, (AP) 8.11).

DE SPAANSE HOUDING OVER DE U.S.A.-AANVAL IN NOORD-AFRIKA.

De Duitse radio zeide, dat Franco Zondag een bespreking heeft gehad met François Pietri, den Fransen gezant in Madrid na te hebben geconfereerd met zijn Ministers van Oorlog en Buitenlandse Zaken. Men deelde mede, dat de Spaanse ambassadeur in Vichy, José Feliz Lequeirica, naar Madrid is teruggekeerd om aan den Spaansen leider verslag uit te brengen over zijn indrukken over de Franse vastbeslotenheid om weerstand te bieden aan de Noordamerikaanse troepen in Noord-Afrika.

Radio-Berlijn zeide, dat „men in Spaanse kringen was voorbereid op de bedreiging jegens Noord-Afrika. Troepen werden bijeengebracht op de Spaanse Atlantische eilanden, zowel als in Spaans Marokko (Berlijn, (AP) 8.11).

U.S.A.-BRITSE GEZANTEN BIJ SALAZAR EN CARMONA.

De Noordamerikaanse gezant Bert Fish en de Britse gezant Campbell hebben een onderhoud gehad met onderscheidenlijk Carmona en Salazar. Fish bezocht Carmona in diens residentie te Cascais en Campbell bezocht Salazar in diens woonhuis in Lissabon. De bezoeken stonden waarschijnlijk in verband met de gebeurtenissen in Noord-Afrika en de verklaring uit Londen, dat de Geallieerde Landen geen ambities koesteren ten opzichte van de Afrikaanse gebieden, die het bezit zijn van Portugal, Spanje en andere neutrale landen. De bekendmaking werd door de publieke mening goed ontvangen en toonde aan, dat men levendig belang stelt in de gebeurtenissen (Lissabon, (AP) 8.11).

WAT TSJUNGKING DENKT OVER DE NOORDAMERIKAANSE AANVAL.

Het nieuws, dat de Noordamerikaanse troepen geland zijn in Afrika deed in Tsjungking de hoop opleven over de vernietiging van Rommels legers, van welke men thans in alle vertrouwen aanneemt, dat die uit Noord-Afrika geworpen zullen worden. Over het algemeen voelde men, dat dit de eerste stap was voor een invasie van Sicilië, hetwelk tot basis zal dienen voor een landing op Italië zelf (Tsjungking, (AP) 8.11).

GENERAAL BETHOUARD WERKTE MET GEALLIEERDEN SAMEN.

De radio van Vichy maakte bekend, dat Generaal Bethouard, die deelnam aan de Degaullistische opstand in Marokko in samenwerking met de landing van Noordamerikaanse troepen, gevangen is genomen (Londen, (AP) 8.11).

DE GROOTTE VAN DE NOORDAMERIKAANSE STRIJDMACHT.

Gedurende tien maanden zijn de Verenigde Staten bezig geweest op de Britse eilanden met het bouwen van een groot leger en luchtmacht van ongekende gevechtskracht, die thans hun eerste proef weerstaan tegen de Fransen in Noord-Afrika. Het werd een leger van honderdduizenden, die steeds versterkt werd door de aankomst van meer troepen, waaronder vele speciale eenheden, zoals parachutisten, rangers, amphibie-tanks, vernielingsbataljons en door de lucht vervoerde troepen. Samenwerkend met dat leger is een marine-strijdmacht van onbekende grootte onder comando van Schout bij Nacht Robert Giffin. Deze zeemacht is verbonden met de Britse thuisvloot (Londen, (AP) 8.11).

AANVAL OP DE ADMIRALITEIT TE ALGIERS.

Het Britse nieuwsagentschap ving een bericht van Vichy op, volgens welk Noordamerikaanse troepen in de morgen van een torpedojager aan land kwamen en de Admiraliteit te Algiers namen. Zij zouden later echter gevangen zijn genomen bij een Franse tegenaanval. Het bericht uit Algiers werd verzonden om 12.30 uur (6.30 uur Curaçaose tijd). Het zeide, dat vijf Noordamerikaanse vliegtuigen, die uit de richting van de zee kwamen, de Admiraliteit aanvielen en verschillende bomtreffers plaatsten. Een vliegtuig zou zijn neergeschoten door het afweervuur (Londen (AP) 8.11).

GROTE BRAND IN ALGIERS.

De radio van Vichy zeide, dat de kade van de haven Algiers fel brandde midden in de namiddag. De vlammen werden klaarblijkelijk veroorzaakt door granaten van Noordamerikaanse torpedojagers. Reusachtige kolommen van rook stijgen op van de brandende gebouwen. De omroeper van Vichy zeide, dat er op deze tijd „geen nieuws was van wat er rond het gebied van Algiers gebeurde" (Londen, (AP) 8.11).

FELLE GEVECHTEN IN MAROKKO.

Het Franse communiqué deelde mede, dat felle gevechten in Marokko in voortgang zijn. Nabij Casabanca zijn vlootgevechten in voortgang. De Franse strijdkrachten pogen de vijandelijke landingen te Safi en Fedhala tegen te gaan. Gevechten zijn gaande te Arzeu en Oran (Vichy, (AP) 9.11).

GIBRALTAR GEBOMBARDEERD.

De radio van Berlijn meldde in een bericht uit La Linea, dat verschillende vliegtuigen over Gibraltar vlogen en talrijke bommen wierpen (Berijln, (AP) 8.11).

DE POSITIE DER FRANSE GEBIEDEN OP HET WESTELIJK HALFROND.

Jack Bell seint uit Washington:

De landing van Noordamerikaanse strijdkrachten in Frans Noord-Afrika deed de belangstelling toenemen in de mogelijkheid, dat zich nieuwe ontwikkelingen kunnen voordoen ten opzichte van de Franse gebieden op het Westelijk Halfrond, in het biezonder de Caraïbische eilanden Martinique en Guadeloupe en Frans Guyana op de Noordelijke kust van Zuid-Amerika. Onlangs had Cordell Hull verklaard, dat de onderhandelingen met de Franse overheden op Martinique, welke enige maanden geleden begonnen waren door vertegenwoordigers van het Marine- en State-department, een punt hadden bereikt, dat men een verklaring over een mogelijke oplossing kon verwachten.

Deze onderhandelingen hadden tot doel een veiligstelling te verkrijgen van het Panama-kanaal en het Caraïbische gebied, tegen een mogelijke poging van de As om de Franse bases op het Westelijk Halfrond door geweld of bedrog te nemen of te gebruiken. De besprekingen werden niet gevoerd met de Regering van Vichy, doch direct door middel van den Fransen Hogen Commissaris op Martinique, Admiraal Georges Robert, die door de Verenigde Staten beschouwd wordt als de „laatste Franse overheid" in dat gebied. Een gedeeltelijke oplossing werd vrij spoedig bereikt, toen de Franse oorlogsschepen, waaronder het vliegdekschip „Béarn" en twee kruisers werden gedemobiliseerd. Andere vraagstukken, die betrekking hebben op de status van de Franse koopvaardij-vloot, die daar gelegerd is, vormen de voornaamste punten van bespreking. De ambtenaren van het State Department gaven evenwel geen commentaar op de mogelijkheid ener actie in het Caraïbische gebied, welke in verband kon staan met de Noordamerikaanse landingen in Noord-Afrika. Men gaf te kennen, dat er misschien later op de dag een verklaring zou worden uitgegeven (Washington, (AP) 8.11).

LUCHTALARM IN SOFIA.

Van de Duitse radio.

De Bulgaarse hoofdstad had in de nacht van Zaterdag voor de tweede achtereenvolgende nacht luchtalarm. Tegen middernacht gaf men het allesveilig signaal. Er werden geen vliegtuigen gezien (Berlijn, (AP) 8.11).

CURACAO

GOUVERNEUR BIJ DE ZEELIEDEN.

De Gouvernementspersdienst meldt ons:

Zijne Excellentie de Gouverneur bracht Vrijdag jl. onverwachts een bezoek aan het Rode Kruis en bedankte de vrijwilligers voor hun werk. **De** Gouverneur bezocht daarna de Deense, Noorse, Nederlandse, Britse en Noordamerikaanse zeelieden in het Sint Elisabethshospitaal, waar de rector, Pater Maurus Hulsman O.P. Zijne Excellentie rondleidde.

FAMILIE KELLER HEEFT EEN DOCHTER.

Naar wij vernemen is den Heer en Mevrouw Ph. Keller, die voorheen te Willemstad woonachtig waren, een dochter geboren, die genaamd werd Helen Joséphine.

Zoals men weet was de Heer Keller verbonden aan het Accountantskantoor Vooren alhier. Thans is de Heer Keller in Nederlandse regeringsdienst te New York.

VERENIGINGSNIEUWS.

Katholieke Sport Centrale: Voetbal: Asiento Jr. — Sithoc Jr. 2—2; Scherpenheuvel Jr. — Tropiaals Jr. 3—2; E.D.O. — De West niet doorgegaan; Vitesse — Veloz 4—2. Hierdoor plaatst Vitesse zich in de finale van het Monseigneur Verriet-beker tournooi.

Baseball: Lucky Strike — American Army 7—14.

Oud-Minister T.J. Verschuur is eveneens als gijzelaar opgesloten.

Wij betreuren het overlijden op 7 dezer te Paramaribo van onze broer, oom en schoonbroer

L. G. G. JONG-LOY.

HIJ RUSTE IN VREDE.

Willemstad, 9 Nov. '42.

Fam. R. GREP — JONG LOY
H. VAN OMMEREN.
A. VAN OMMEREN.

4684

Het 8ste Britse leger rukt Libye binnen.

Deel van Rommels leger capituleert te Mersa Matruh.

MacArthur werpt luchttroepen in nieuw offensief.

GENUA ONDERGAAT HEVIGSTE BOMBARDEMENT.

Suriname paraat tegen Frans Guyana met aankomst nieuw Noordamerikaans contingent.

OORLOGSCOMMUNIQUÉ VAN CAIRO.

Het gezamenlijke communiqué van het Midden-Oosten luidt als volgt:

„Het achtste leger zette zijn achtervolging van het vijandelijke pantserleger voort, dat gedurende de nacht van 6 op 7 November en gisteren in volle terugtocht was in de richting van de grens. Sommige vijandelijke troepen, die nabij Mersa Matruh een vertragende strijd voerden, werden omsingeld. De opruiming van de Italiaanse troepen, die door hun Duitse geallieerden werden achtergelaten in het gebied van El Alamein, duurt voort. Het schijnt thans duidelijk, dat de Duitsers zich terugtrokken zonder een poging te doen enig deel van de Italiaanse divisies te bevrijden. De gehele hoofdkwartieren van drie Italiaanse divisies zijn reeds veroverd. Helfaya en andere objecten aan de grens werden gebombardeerd door onze zwaren en middelzware bommenwerpers gedurende de nacht van 6 op 7 November. Grote concentraties te Buqbuq werden met groot succes aangevallen. Bovendien vielen onze zware bommenwerpers vliegvelden te Creta aan. Wij verloren geen vliegtuigen in bovengenoemde operaties" (Caïro, (AP) 8.11).

BRITTEN RUKKEN LIBYE BINNEN.

Het gezamenlijke oorlogscommuniqué van Caïro luidt:

„De achtervolging van de overblijfselen van het pantserleger binnen Libye duurde gisteren de gehele dag voort. Sommige vijandelijke elementen, die het nog uithielden te Mersa Matruh capituleerden gisteren. Nog vele gevangenen werden gisteren ingehaald, waaronder de Commandant van de Pavia-divisie. Hevige luchtaanvallen op vijandelijke voertuigen in het grensgebied duurden voort in de nacht van 7 op 8 November. De aanvallen werden gisteren hervat, waarbij in een enkele bombardementsaanval ongeveer 50 lorries zouden zijn opgeblazen.

De weerstand van vijandelijke vliegtuigen was te verontachtzamen en colonnes van terugtrekkende vijandelijke transportvoertuigen werden zonder bescherming gelaten tegen de voortdurende aanvallen van onze gevechtsvliegtuigen. In de nacht van 7 op 8 November werd een JU88 in zee neergeschoten. Van de operaties op 7 November en in de nacht van 7 op 8 November keerden 4 onzer vliegtuigen niet terug" (Caïro, (AP) 9.11).

VAN HET DUITSE COMMUNIQUÉ.

Van de Duitse radio:

Het Duitse communiqué van Zaterdag zeide, dat er in Egypte felle gevechten in voortgang zijn, terwijl de As-strijdkrachten tegenaanvallen doen, waardoor men hevige verliezen toebrengt aan de vijandelijke tank-formaties. Wat de strijd in Rusland betreft, deelde men mede, dat de strijd bij Stalingrad beperkt wordt tot plaatselijke grondgevechten, terwijl de Duitsers nieuwe winsten hebben behaald in de Caucasus (Berlijn, (AP) 8.11).

Het communiqué vertelde van Russische troepen- en luchtconcentraties en bewegingen, waardoor men aangeduid, dat de Sovjets zich voorbereiden voor een winter-offensief ten Noord-Westen van Moskou (New York, (AP) 8.11).

DE EGYPTISCHE CAMPAGNE EN HET OPENEN VAN EEN TWEEDE FRONT.

De onder Duits toezicht staande radio van Hilversum (Nederland) zeide, dat „er in Berlijn geen twijfel over heerst", dat de Britten de verovering van de Noordafrikaanse havens begogen, teneinde van daaruit een tweede front te openen (Londen, (AP) 8.11).

AANVAL OP GENUA.

Het Britse Ministerie van Luchtvaart gaf het volgende communiqué uit: „In de afgelopen nacht vielen onze bommenwerpers Genua opnieuw aan. De aanval werd uitgevoerd door een grote strijdmacht en op grotere schaal dan die in de voorgaande nacht. Het weer boven de objecten was goed en uitgebreide branden werden waargenomen. 4 Onzer bommenwerpers en een gevechtsvliegtuig en verkenning boven Noord-Frankrijk worden vermist" (Londen, (AP) 8.11).

GEALLIEERD OFFENSIEF OP NIEUW GUINEA.

Dean Schedler seint van ergens op Nieuw Guinea:

Soldaten van de Noordamerikaanse infanterie zijn in strijd getreden in het gevechtsgebied in de wildernissen van Nieuw Guinea in de eerste massabeweging van de infanterie door de lucht. De soldaten, die gecamoufleerd zijn in groene uniformen, werden naar Nieuw Guinea door de lucht aangevoerd en in de strijd gezonden samen met de Australiërs om de Japanners van dit omstreden eiland te verdrijven. Het Noordamerikaanse leger schreef een nieuwe schitterende bladzijde van zijn geschiedenis in de oorlog door een grote strijdmacht over een afstand van 1000 kilometer door de lucht te vervoeren. Uur na uur trokken troepen met volle uitrusting over de Koraalzee vanuit het Australische vasteland. De soldaten, die te Nieuw Guinea aankwamen, waren gereed voor ogenblikkelijke actie op een van de moeilijkste slagvelden van de wereld in de Owen Stanley bergen.

Nooit tevoren heeft een leger zulk een grote strijdmacht door de lucht in het strijdtoneel geworpen. Het is ook de eerste maal, dat MacArthur Noordamerikaanse voetsoldaten in de strijd heeft geworpen tegen de Japanners sedert hij de Japanse linies in de Philippijnen doorbrak en plannen begon te maken voor de terugkeer. Het aantal luchttroepen werd niet bekend gemaakt, doch zij zijn in groten getale, goed uitgerust en goed geoefend. Zij werden kort daarop versterkt door andere Noordamerikaanse troepen, die per boot naar Nieuw Guinea werden gebracht. (Ergens op Nieuw Guinea, (AP) 8.11).

RUSSISCH MIDDAGCOMMUNIQUÉ.

Het Russisch communiqué luidt als volgt:

„Gedurende de nacht van 8 op 9 November bestreden onze troepen den vijand in het gebied van Stalingrad, ten Noord-Oosten van Tuapse en ten Zuid-Oosten van Naltsjik. Geen veranderingen hadden op andere fronten plaats. In Stalingrad hadden gevechten met kleine groepen van den vijand voortgang. In het fabrieksgebied sloegen onze troepen de vijandelijke aanvallen af en vernietigden ongeveer een compagnie van de Duitse infanterie.

De verdedigers van Stalingrad vochten met zelfopoffering tegen den vijand. Ten Noord-Westen van Stalingrad leverden onze troepen artillerieduels met den vijand. In een sector vernielden wij meer dan 2 pelotons van de vijandelijke infanterie door mortiervuur.

Ten Zuid-Oosten van Naltsjik sloegen de bemanningen van onze tanks verschillende vijandelijke aanvallen af. Binnen drie dagen van gevechten in deze sector werd ongeveer een bataljon van de Duitse infanterie opgeruimd en verschillende Duitse tanks in goede conditie veroverd. Gedurende de laatste vijf dagen doodden onze scherpschutters aan het Bryansk-front 670 Duitsers. Onze luchteenheden deden een verrassingsaanval op een vijandelijk vliegveld en vernielden 20 Duitse vliegtuigen.

Guerilla's, die opereren in het gebied van Krasnodar legden zich in hinderlaag voor een Duits convooi, dat een groep Russische gevangenen begeleidde. De Duitsers werden op de vlucht gedreven en de gevangenen bevrijd. Oekraïnse guerilla's vielen een groot spoorwegstation aan in de vijandelijke achterhoede en zetten een voorraad-depôt in brand. In een sector verdreven de Russen den vijand uit een gefortificeerd punt en brachten meer dan 600 verliezen aan de Italianen toe" (Moskou, (AP) 9.11).

MET HET NOORAMERIKAANSE EXPEDITIELEGER IN NOORD-AFRIKA.

Een Noordamerikaanse correspondent, die zich met het Noordamerikaanse expeditieleger in Noord-Afrika bevindt, seint het volgende:

De Noordamerikaanse strijdkrachten, geleid door Majoor Charles Ryder, hebben een der sleutelpunten in het Westelijk deel van de Middellandse Zee gewrongen uit de overheersing van de As met de snelle bezetting van de haven van Algiers, niettegenstaande een krachtige weerstand van Vichy-vlooteenheden.

De beroemde stad viel precies 12 uren na de bliksemende aanval. De haven is de enige welke binnen bereik ligt van de Duitse luchtbases op Sardinië en Sicilië, doch de gelijktijdige aankomst van Noordamerikaanse gevechtsvliegtuigen op de vliegvelden van Algiers binnen enkele seconden na de verovering zorgden ervoor, dat aanvallende Duitse bommenwerpers geen gebruik van de haven konden maken voor aanvallen op de troepen, die de volledige bezetting voltooiden.

Oran, op ongeveer 400 kilometer ten Westen van Algiers en het hart van Admiraal Jean Darlans weerstand, ging voort met het bieden van een hardnekkige weerstand, vooral door de kustbatterijen, welke onder toezicht van de Marine staan.

Tussen de twee sleutelhavens ondervonden de Noordamerikaanse landingen slechts een zeer lichte weerstand. De troepen werden door de bevolking verwelkomd en drongen diep in het land door. De gevechten langs de kust van de Atlantische Oceaan bleven verward. Als resultaat van de Noordamerikaanse successen hebben de Asstrijdkrachten, welke thans in stukken worden gehakt door het 8ste Britse leger nabij de Egyptisch-Libyse grens een tweeden vijand in haar rug. De overgave van Algiers voorzag in de volledige bezetting van de stad door Noordamerikaanse strijdkrachten tegen het aanbreken van de dageraad. De eerste objecten, de forten Siht, Faeuba en Aintya ten Westen van Algiers, waren reeds genomen zonder strijd. De Noordamerikanen trokken ogenblikkelijk het land in en deden een aanval op de vliegvelden van Maison Blanche en Blida. Het eerste gaf zich over en het laatste werd snel genomen door de Noordamerikaanse strijdkrachten, waaronder zich enkele van de beroemde Noordamerikaanse Rangers bevonden.

Officieren van de Noordamerikaanse luchtmacht meldden, dat er geen grote weerstand van de luchtmacht was gedurende de gehele operatie, hoewel er wat bombardementen waren op de Geallieerde scheepvaart.

Te Algiers en Oran kwamen de Franse koloniale vlooteenheden uit de havens om de Geallieerde schepen te bestrijden. Er werd evenwel ogenblikkelijk op haar gevuurd en zij trokken zich terug na enkele verliezen geleden te hebben.

De Britse Marine verloor twee kleine vaartuigen, doch de bemanningen zijn waarschijnlijk gered. De berichten van gisteravond zeiden, dat de Noordamerikaanse troepen het vliegveld Tafouri genomen hebben als resultaat van een schitterende gevechtsmanoeuvre. Alzo hebben zij nog een luchtbasis gevoegd bij de groeiende Noordamerikaanse macht in Noord-Afrika. Deze berichten zeiden, dat het vliegveld Senia bij Oran nog in handen is van de Vichy-Fransen. Over het algemeen schenen de Noordamerikanen een grotere weerstand te ondervinden aan de Atlantische kust dan in het Noorden, vooral van lichte vlootstrijdkrachten.

Onthuld wordt, dat gidsen zijn uitgereikt aan alle Noordamerikaanse troepen met volledige instructies hoe zij zich moeten gedragen. Men waarschuwde de soldaten speciaal tegen het praten tot Mohammedaanse vrouwen. De gidsen wezen erop, dat volgens de Arabische gebruiken het meest onschuldige woord, dat tot een Mohammedaanse vrouw gericht wordt, beschouwd wordt als een belediging en dat de Muzelmannen daartegen een bittere afkeer hebben. Men zeide tot de Noordamerikaanse troepen, dat de vriendschapsbetrekkingen met de inlanders geheel afhingen van hun gedrag. Men waarschuwde verder om te onthouden, dat Fransen en Noordamerikanen traditionele vrienden zijn geweest en dat zij zich eerder moeten beschouwen als ambassadeurs van goede wil dan als veroverende helden (Geallieerd Hoofdkwartier in Noord-Afrika, (AP) 9.11).

DE FRANSE VLOOT ONDER STOOM.

De Duitse radio zeide in een Transocean-bericht uit Vichy: „De gehele Franse vloot is onder stoom en wacht in de haven van Toulon op instructies voor de uitvaart". Transocean zeide, dat Vice Admiraal Auphand, Commandant van de Vichy-Franse vlootstrijdkrachten, zich te Toulon bevond (New York, (AP) 8.11).

DE FRANSE WEERSTAND IN NOORD AFRIKA.

De Franse strijdmacht in Noord-Afrika bestaat uit enige Franse koloniale troepen en ten minste twee divisies van het Vreemdelingen Legioen, bestaande uit ongeveer 150.000 manschappen, die onder commando staan van Generaal Alphonse Juin. De Franse weerstand wordt nog geholpen door het ruwe terrein en enige blijvende versterkingen op bepaalde sleutel-punten. Juin werd 53 jaar geleden in Algiers geboren en werd door de Duitsers in 1940 gevangen genomen, doch later weder in vrijheid gesteld.

Hij nam het bevel in Noord-Afrika over, toen Weygand ontslag nam in Juni 1941. Onder zijn strijdkrachten bevinden zich nog Algerijnse scherpschutters, Spahi's, Marokkaanse schutter, en Senegaleense zouaven, allen geharde strijders, die grote heldenmoed aan de dag hebben gelegd in de oorlog (Londen, (AP) 8.11).

DE CHINEZEN ZIJN VERHEUGD

De Chinese pers is uiterst verheugd over de Noordamerikaanse landing in Noord-Afrika en zeide, dat deze effect zal hebben op een tweede front. Men voorspelde, dat een tweede front zal worden geopend in Italië of Hellas. Verder werd gezegd, dat de Verenigde Staten en Groot Britannië begonnen zijn hun beloften van hulp aan Rusland te vervullen. „Takungpao" zeide: „Het keerpunt van de oorlog is bereikt. De dodenmars van de As is begonnen" (Tsjungking, (AP) 9.11).

PINKNEY TUCK BIJ PÉTAIN.

Pinkney Tuck, de Noordamerikaanse chargé d'affaires te Vichy, confereerde Zondagmorgen met Pétain. Zij overhandigden elkander de text van President Roosevelts boodschap aan den Maarschalk en Pétains antwoord aan den President. Later op de dag kwam het Vichy-cabinet in een bizondere zitting bijeen, teneinde de toestand te bespreken. De Regering zond door de radio een verklaring uit aan de Fransen, die naar de radio van Rabat luisteren, dat deze zender „andersdenkend" is. Rabat ligt ten Noord-Oosten van Casablanca (Vichy, (AP) 8.11).

AS-SCHEPEN AANGEVALLEN OP DE MIDDELLANDSE ZEE.

Bij een door zware Noordamerikaanse leger-bommenwerpers uitgevoerde aanval op de aanvoerroutes van de As op de Middellandse Zee heeft men 1 grote tank-schip vernietigd en een middelgroot koopvaardijschip verschillende malen met voltreffers getroffen. Deze aanval had Vrijdag plaats (Caïro, (AP) 8.11).

FRANS BOMBARDEMENT OP ORAN.

Van de Duitse radio:

Het Inlichtingenbureau van Vichy deelde mede, dat men twee Britse en twee Noordamerikaanse schepen tot zinken heeft gebracht tijdens een bombardement op de haven van Oran (Berlijn, (AP) 8.11).

GEALLIEERDE VLOOTSTRIJDKRACHTEN TREDEN HAVEN VAN ALGIERS BINNEN.

De radio van Vichy maakte bekend, dat Noordamerikaanse en Britse vlooteenheden de haven van Algiers hedenmorgen binnentraden. Versterkingen van de Noordamerikaanse infanterie en personeel van de Royal Airforce werden aan land gezet. Een bericht uit Algiers om 10 uur zeide, dat een transportschip en een torpedojager met de Britse vlag reeds aan de pier hadden aangelegd. Verschillende torpedojagers lagen voor de haven, terwijl grote oorlogsschepen aan de horizon verschenen. De Britse en Noordamerikaanse militaire hoofden maakten zich gereed voor het houden van een conferentie. De Union Jack werd gehesen boven de aanlegplaats van de Compagnie Generale Transatlantique (de Franse Lijn). De Franse driekleur bleef wapperen boven de Admiraliteit en het Gouvernementsgebouw. Een grote menigte sloeg de aankomst van Britse en Noordamerikaanse strijdkrachten gade. De radio van Parijs, welke onder Duits toezicht staat, verklaarde, dat de Franse overheden Algiers tot een open stad verklaard hebben. Hieraan werd voegevoegd, dat een wapenstilstand gesloten is, omdat het Franse commando niet in staat is de burgerbevolking van Algiers te evacueren. De wapenstilstand omvat de gebieden van Maison Calle, Maison Blanche en Retour de la Chasse. De omroeper zeide, dat Jean François Darlan de wapenstilstand heeft goedgekeurd om menselijke redenen. De weerstand van Noord-Afrika wordt hierdoor niet aangetast en de gevechten hebben voortgang (Londen, (AP) 9.11).

ALLERLAATSTE NIEUWS

— **Londen:** De radio van Vichy deelde mede, dat een formeel wapenstilstands-verdrag voor Algiers getekend is om 10 uur tussen de Noordamerikaanse strijdkrachten en den Vichy-Commandant. Luitenant Generaal Dwight D. Eisenhower, Opperbevelhebber van de Geallieerde Strijdkrachten, tekende voor de Verenigde Staten en Generaal Voeldz, Commandant van het 19de Franse legercorps, tekende voor Frankrijk.

— **Londen:** De radio van Tanger maakte bekend, dat de militaire luchtbasis te Rabat is geëvacueerd om militaire redenen. De radio deed een beroep op de leden van het Franse legioen om de Franse overheden bij te staan.

— **Tunis:** Met ingang van heden treedt de verduistering in in Tunis.

— **Londen:** De radio van Vichy deelde mede, dat nieuwe landingen van Noordamerikaanse strijdkrachten zijn uitgevoerd op punten aan de Noordafrikaanse kust, waaronder te Agadir, Fedhala en Mogador. Hieraan werd toegevoegd, dat Safi bezet is en de Franse vlootstrijdkrachten ernstige verliezen leden in een heftige zeeslag bij Casablanca. De havenstad werd hevig beschoten.

— **Londen:** De radio van Vichy zeide, dat verschillende regimenten van de Noordamerikaanse infanterie landden in de buurt van Casablanca en thans de stad bedreigen.

Gemeld wordt, dat de Noordamerikanen te Port Lyautey werden afgeslagen. De radio van Vichy deelde ook mede, dat een aanval op Tunis verwacht wordt en dat de defensies worden georganiseerd.

— **Londen:** De radio van Vichy deelde mede, dat het commando van de Franse strijdkrachten in Noord-Afrika verdeeld is met de val van Algiers, waar Darlan opdracht gaf tot het staken van het vuren. Gemeld wordt, dat „niets officieel bekend is over de positie van Admiraal Darlan". Gemeld wordt, dat Generaal Barre het Oostelijk deel van Algirië en Tunis verdedigt en dat Generaal Juin het commando voert over Marokko en het Westelijk deel van Algerië zover als Oran.

— **Berlijn:** Een bericht uit Helsinki deelt mede, dat 45 personen werden gedood en 125 gewond toen de Russische luchtmacht gisteren omstreeks het middaguur een aanval deed op de Finse hoofdstad.

— **Londen:** Een communiqué van Vichy deelt mede, dat een groot aantal landingen heeft plaatsgehad ten Oosten en Westen van Oran en dat de stad thans bijna omsingeld is.

Met leedwezen geven wij kennis van het overlijden te Paramaribo van

Leendert Jong Loy

In het leven employe bij de N.I.G.M.

Willemstad, Nov. '42

Zijn vrienden: A. Org-A-Lok, P. Horst
A. van Ommeren, H. Guthman en K. Deira. 4683

Waarschuwing.

De Garnizoens Commandant te Willemstad maakt bekend, dat op DINSDAG den 10den NOVEMBER 1942 en WOENSDAG den 11den NOVEMBER 1942 van 8—12 uur

SCHIETOEFENINGEN

zullen worden gehouden op de vlakte van Hato en wel op een terreinstrook, gelegen tusschen het vliegveld en het dorpje S. Pedro, gerekend vanaf de kustlijn tot 2000 M. naar binnen en verder van 3 k.m. Noord-West van het vliegveld tot 4 k.m. Zuid-Oost van S. Pedro. Het terrein zal gedurende dezen tijd onveilig zijn voor een ieder en is door middevan roode vlaggen aangeduid.

Suffisant, 9 Nov. 1942.

DE GARNIZOENS COMMANDANT VOORNOEMD,

L. LANGEVELD

Kapitein der Mariniers.

4682

Curaçao in de Buitenlandse pers

De ondertitel van het weekblad „Knickerbocker Weekly" luidt „Free Netherlands". Het wil er bij ons niet in, dat dit goed geredigeerde buitenlandse tijdschrift recht heeft zich te sieren met een titel, die ten hoogste gevoerd zou mogen worden door een officieel orgaan van het vrije Nederland, m.a.w. van Suriname of Curaçao. Bovendien maakt het tijdschrift, dat voor het grootste gedeelte in het Noordamerikaanse Engels geschreven is ook niet een echt Nederlandse indruk. Gedeelten zijn in het Nederlands gesteld, doch de Noordamerikaanse invloed laat zich daar al even sterk in de taal gevoelen als bij enkele plaatselijke bladen alhier, waar Engelse en Noordamerikaanse uitdrukkingen, die geen mens vóór de oorlog in Nederland gebruikte, thans gebruikt worden, als ware onze moedertaal niet meer bij machte ten volle, maar dan ook ten volle uit te drukken, wat wij willen zeggen.

Nog onlangs hebben wij het zelfs beleefd, dat in de Staten, die dit vrije deel van ons Nederlandse volk repraesenteren, een debat gevoerd werd over het feit, of Curaçao wel „warminded" was en geen mens heeft zelfs het gebruikelijke Nederlandse woord „oorlogsbewust" ook maar aangeroerd. Is het waar, dat de taal een symbool is van het nationaal bewustzijn, dan is het er treurig mede gesteld, want velen geven blijk niet eens meer het verschil te beseffen tussen het gebruik van vreemde woorden en van woorden in een vreemde taal.

Deze korte inleiding moest ons van het hart, omdat het Nederlandse Inlichtingen Bureau te New York, evenals soortgelijke instellingen in Londen en Melbourne, wel eens de indruk willen wekken de repraesentatie te zijn van het vrije Nederland.

En dit moeten wij welbewust tegenspreken. Deze bureaux, bemand met doorgaans uitgeweken Nederlanders, doen een allernuttigst werk voor het bekend maken van de Nederlandse gedachte (vaak onjuist door deze propagandisten „Groot-Nederlandse" genoemd, hetwelk heel wat anders is) in het buitenland, maar het vrije Nederland zijn en blijven Suriname en Curaçao. Wij willen in deze uitingen dus niet anders zien, dan een orgaan van een Nederlandse kolonie in het buitenland, welke zich in verband met de tijdsomstandigheden op de verbreiding van de Nederlandse gedachte in het buitenland heeft toegelegd en als zodanig, mede door het min of meer officieuze karakter, dat onze Regering eraan heeft willen verlenen, ook zeker groot en nuttig, zelfs onmisbaar werk verricht.

Dat het in verband hiermede voor ons vaststaat, dat door de genoemde buitenlandse propaganda-bureaux veel te weinig aandacht besteed wordt aan de vrije Nederlandse gebiedsdelen, behoeft geen betoog. Gelukkig is er enige verandering te bespeuren, vooral nu enige tijd geleden Philip Hanson Hiss hier en in Suriname gefotografeerd heeft en de achterstand kan worden ingehaald.

Een symptoom hiervan is „Knickerbocker" van 2 November jl., versierd met het portret van Gouverneur Johannes de Graaff, die in 1776 order gaf de „Stars & Stripes" te groeten, hetwelk de eerste groet was door een buitenlandse mogendheid aan de Noordamerikaanse vlag gebracht. Niet dat dit de eerste keer is, dat „Knickerbocker" hierover schrijft. Behalve dat het in deze editie tweemaal vermeld staat, komt er bijna geen nummer uit, of het staat erin. Dat dit gaat vervelen, en dat zulk soort propaganda op den duur geen effect meer sorteert, is duidelijk.

Verschillende stukken over en foto's van de West-Indiën staan in dit nummer. Allereerst over het bezoek van den Prins der Nederlanden aan de West-Indiën. Het verslag, geschreven in het Noordamerikaans, zal den lezers in de Verenigde Staten een goede indruk geven van dit grote gebeuren. Het geeft in een kort, boeiend relaas een overzicht van de feestdagen, tezamen met een beklemtoning van het grote belang ervan. Dit is nu eens geen propaganda, maar introductie. En wij blijven van mening, dat introductie altijd meer succes zal hebben dan propaganda. Wijzen wij op enkele onjuistheden, dan is dit slechts, omdat wij van mening zijn, dat de beste voorlichting omtrent ons land en volk nog niet goed genoeg is.

Het is treurig, dat een blad, dat telkens over ons gebiedsdeel schrijft (of althans schrijven moet), de naam van ons hoofdeiland vaak verminkt door de cédille weg te laten. De Gezaghebber van Aruba, wiens officiële betiteling in het Engels **Administrator of Aruba** (dus ook niet: lieutenant-governor) luidt, wordt hier geheel onjuist „military commander" genoemd; Lloyd Gordon Smith van de Lago heet hier George Smith; „on the morning...... the Prince was serenaded"; het noenmaal dat de Gouverneur den Prins bereidde, wordt genoemd „one of the largest receptions ever held in Willemstad" en de namen van de Staten en van de Raad van Bestuur worden beide onjuist vertaald door Legislative Assembly and Executive Council, hetwelk een onjuiste voorstelling van zaken in het buitenland geeft.

De officiële Engelse vertalingen van deze beide lichamen, zoals opgegeven in het Statistisch Jaaroverzicht van Curaçao van de Landsdrukkerij, zijn **Privy Council** voor de Raad van Bestuur en **The States of the Territory of Curaçao** voor de Staten van Curaçao. Wil men in de vertaling tevens uitdrukken, welke de bevoegdheden van de lichamen zijn, dan zou men voor de Raad van Bestuur wellicht „Advisory Council" kunnen nemen, voor het **mede-wetgevende** lichaam van de Staten weten wij geen vertaling, die deze fijne nuancering in het Engels in één woord kan weergeven. De officiële terminologie is zeker altijd het veiligst.

In een vorig nummer van „Knickerbocker" werd gesproken over de 5 eilanden van Curaçao, waarschijnlijk bij vergissing, want anders worden steeds alle 6 eilanden genoemd.

Een tweede artikel behandelt de economie van Curaçao, eveneens in het Noordamerikaans geschreven. Dit is een onzes inziens zakelijk overzicht, dat zeker meer interesse zal vinden dan propaganda-praatjes. Aruba exporteerde in 1941 301 ton aloë, Curaçao 21 ton en van Bonaire waren geen cijfers voorhanden. De prijzen van de aloë stijgen steeds, aldus het artikel.

Een derde artikel, alweer in het Noordamerikaans, is ondertekend door Onzen Eduard Elias, en geeft een vlotte impressie over het samengaan van de Noordamerikaanse soldaten met het Curaçaose volk.

Een reeks foto's volgt tenslotte. Alle foto's zijn oorlogsproducten. Een ervan, een lenige Surinamer, aan een luchtafweerkanon, reproduceren wij hiernevens in ons blad. De andere foto's vertonen militaire vrachtauto's, tenten; een interneringsinrichting, kanonnen e.d. Op zichzelf is dit een heel aardige collectie, maar wij vragen ons toch af, of een mooie reeks foto's van het natuurschoon, van de stad, van het volksleven e.d. van de verschillende Curaçaose eilanden niet een betere indruk omtrent ons gebiedsdeel zou vestigen dan deze propaganda-foto's. Men volgt die methode wel voor wat het bezette Europese gebiedsdeel betreft, door foto's uit Nederland voor de oorlog op te nemen. Dit keer van het Rijksmuseum en het Centraal Station, foto's die de heerlijkheid van ons land tonen en die machtiger steun zijn om te stimuleren tot het bevechten van de vrijheid ter herovering dier heerlijkheid dan plaatjes van kanonnen en soldaten.



Surinamer aan een luchtafweerkanon aan Suriname's Noordkust. (Reproductie van een van Hiss' foto's in de Knickerbocker van 2 November 1942.)

NEDERLAND.

„ORANJE" EEN NIEUW NEDERLANDS TIJDSCHRIFT IN AUSTRALIË.

Ook in het werelddeel Australië hebben uitgeweken Nederlanders een tijdschrift opgericht, welks bestaan wij kort geleden reeds hebben gemeld: „**Oranje,** Tijdschrift voor de Nederlandse en Nederlands-Indische Gemeenschap in de Zuid-Pacific" (met dit laatste bedoelt men misschien het Zuidelijk gedeelte van de Stille Oceaan), adres: Netherlands Indies Government Information Service, 375 Collins Street, Postbus 2850 A. A.; Melbourne, Australië.

Enkele nummers, nr. 1 van 13 Augustus en nr. 2 van 28 Augustus 1942, hebben wij thans ontvangen. Het blaadje telt 12 bladzijden en wordt gratis verspreid.

Naast de „Nederlandse Editie" bestaat er nog een uitgave in het Maleis onder de titel „Penjoeloeh". Aankondigingen vermelden de bijeenkomsten voor Nederlanders, feestjes en ook kerkdiensten (voor de katholieken in een kerk te Melbourne, waar een Nederlandse pater P. A. Groeneveld de leiding heeft).

Wat nieuws betreft, vermeldt het blad weinig, dat niet hier reeds door de Gouvernementspersdienst is bekend gemaakt. Artikelen en overzichten zijn plaatselijk en tijdelijk van aard, zodat het blad buiten Australië feitelijk aan actualiteit verloren heeft, wanneer het er aankomt. Maar zulke bladen, voortzetting van kleine blaadjes van Nederlandse koloniën in het buitenland, zijn prachtige middelen van onderling contact en van voeding en versterking van het Nederlandse bewustzijn in gebieden, waar uitgewekenen, anders dan hier, temidden van een vreemd volk moeten leven.

NIEUW CONTINGENT VAN U.S.A.-TROEPEN IN SURINAME.

„Suriname" van 2 November deelt mede, dat nog een contingent Noordamerikaanse troepen in Suriname is aangekomen.

WAT DE NEDERLANDERS IN COLUMBIA EN ECUADOR DOEN.

Aan datgene, wat het Nederlandse Gezantschap in Columbia en Ecuador aan de aldaar gevestigde Nederlanders mededeelt betreffende hun oorlogsinspanning ontlenen wij het volgende:

„Zoals wel enigszins kon worden verwacht, na de offervaardigheid in het eerste kwartaal ten behoeve van Nederlands-Indische geëvacueerden, is de opbrengst van de collectes gedurende het tweede kwartaal, binnen tamelijk bescheiden perken gebleven.

Volgens de staten opgemaakt door den Heer A. Westerduin is in deze maanden gecollecteerd het bedrag van C. Pesos 1.135,20, inclusief opbrengst uit de verkoop van sluitzegels „Pro Marina Holandesa", waarvan, evenals lucifers, nog een vrij grote voorraad voor verkoop beschikbaar is. Wat betreft verkoop sluitzegels ontvang ik veel medewerking uit Ecuador, Lima en **Curaçao** terwijl Mejuffrouw F. Broen zich verdienstelijk maakt voor de verkoop van lucifers.

Van genoemd bedrag werd P. 250,— afgedragen aan het International Seamen Wellfare Committee te Barranquilla, dat bedoelt schipbreukelingen, speciaal van getorpedeerde schepen een eerste hulp te verlenen en van het nodige te voorzien, in de verwachting, dat de betrokken scheepvaartmaatschappijen de gemaakte kosten zullen vergoeden. Sommige Verenigde Naties hebben het Committee daarvoor ieder een voorschot van P. 500,— gegeven Met het oog op het uitstekende doel, heb ik deze som à fonds perdu gegeven.

Voorts meende het Comité Stichting Nederlands Vrijheidsdag met mij, dat er aanleiding bestond P. 100,— te schenken aan het Comité h.t.s. opgericht om te hulp te komen aan de slachtoffers van de Columbiaanse schoener „Resolute".

Het restant ad. P. 785,20 remitteerde ik aan de Nederlandse Regering, met het verzoek speciaal P. 200,— te bestemmen voor het Prins Bernhard Fonds en P. 75,— te besteden ten behoeve van de zeelieden van de Koninklijke Nederlandse Marine en Nederlands Koopvaardij, zodat P. 510,20 ter vrije beschikking van de Regering kwam.

De landgenoten te Barranquilla hebben zich in het afgelopen kwartaal niet onbetuigd gelaten en uit een biezondere collecte voor het Prins Bernhard Fonds vloeide voort Col. P. 1640,— die ik onmiddellijk rechtstreeks tegen de koers van 175, dus $ 937,15 deed overboeken op de Rekening van de Nederlandse Regering te New York.

Tenslotte ontving ik ten behoeve van het Prins Bernhard Fonds van de landgenoten te Guayaquil door bemiddeling van Consul J. Schotel aldaar, nog een bedrag van $ 107,73, waarvan de ontvangst reeds onder dankbetuiging werd erkend. Ik ontving van het Nederlands Rode Kruis te Londen een dankbetuiging voor ... gift van P. 402,93 of £ 67.1.3 verme... delijk afkomstig van de remisse in het ... eerste kwartaal.

Het handvol landgenoten in ... streken heeft dus ook weder in ... kwartaal maandelijks gemiddeld dui... zend pesos voor de Nederlandse Oor... logshulpfondsen bijeen gezameld.

Het heeft hier te Bogotá onder de... Geallieerden steeds ontbroken aan enig... coördinatie van het oorlogswerk, zij... het betrof propaganda, bestrijding van... vijfde colonne, bazaars, fancy fairs en... collectes voor Rode Kruis, liefdadige... of andere doeleinden. Op Amerikaans... Brits initiatief wordt thans getracht... te komen tot een inter-geallieerd co... té met sub-comité's, ten einde het ge... hele terrein van oorlogswerk te kun... nen bestrijken. Er is reeds een verga... dering gehouden, om tot een organisa... tie te komen, waarvoor echter nog... meer vergaderingen nodig zullen zijn.

Wij Ontvingen:

Vuur, 1 November 1942, met verschillende artikelen van onderscheid... ne schrijvers en een bijlage.

EMMASTAD

WACHTDIENSTEN: Ma., 9 Nov.

Telegram Afdeling: Hr. Pons, tel. 675, Amalia van Solmslaan 13.

Shipping & Supplies: Hr. Polvliet, tel. 455, Hotel kamer 56.

Scheepvaart Afdeling: Hr. Kar... te, 398, Beatrixlaan 16.

Dok Afdeling: Hr. De Klerk, tel. 431, Amerikanenkamp Rio Canario, en Hr. De Boer 2, Suite No. 1, Hotel.

Comité „Nederland": Verloting **Kindermeubeltjes.** De prijs is gevallen op No. 152. Tegen inlevering van het nummer af te halen aan Sociëteit „Asiento".